

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. kovo 23 d. Nr. 21RE3-100 (AG3-54/26-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Danutės Kulikauskienės (pranešėja), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo „Asmuo X“ skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl raštų panaikinimo ir įpareigojimų nustatymo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas „Asmuo X“ (toliau – ir pareiškėjas) pateikė Lietuvos administracinių ginčų komisijai skundą „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2026-01-10 rašto Nr. A51-1542/26 teisės taikymo klaidų“ (toliau – skundas), kuriuo prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė arba Administracija) Energetikos skyriaus 2026 m. sausio 5 d. raštą Nr. A51-1542/26 (toliau – ir Raštas Nr. 1) ir Administracijos 2026 m. sausio 23 d. raštą Nr. A51-16161/2 (toliau – ir Raštas Nr. 2) bei įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. gruodžio 4 d. ir 2026 m. sausio 10 d. laiškus ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį, motyvuotą ir aiškų administracinį sprendimą, nurodant, ar yra galiojantis teisės aktas (teikiant tikslias straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų ir kitų patalpų savininkų pareigą apmokėti savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimo išlaidas.

Skunde pirmiausia pareiškėjas aptaria susirašinėjimo su UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Administratorius) aplinkybes ir kartu pažymi, kad 2025 m. rugpjūčio 31 d. jis gavo sąskaitą serija (duomenys neskelbtini) „Už suteiktas paslaugas 2025 m. rugpjūčio mėn.“, kurioje buvo įrašyta – „Informuojame, kad Jūsų name papildomai atliktas šis darbas: Ženklo „Nerūkantis namas“ tvirtinimas. Atliktų darbų kaina yra: 112.00 €. Apmokėjimas: Iš kaupiamųjų lėšų <...> Apmokėjimas: Iš kaupiamųjų lėšų“. Atitinkamai sąskaitoje už 2025 m. rugsėjo mėnesį Administratoriaus ketintos nusavinti lėšos buvo įrašytos su minuso ženklu, pažymint, kad „Atliktų darbų kaina yra: -112.00 € Apmokėjimas: Iš kaupiamųjų lėšų“. Toje pačioje sąskaitoje, pasak pareiškėjo, yra ir naujas įrašas apie gyventojų lėšų nusavinimą: „Informuojame, kad Jūsų name papildomai atliktas šis darbas: Ženklo „Nerūkantis namas“ tvirtinimas. Atliktų darbų kaina yra: 112.00 € Apmokėjimas: Mokestis už atliktus darbus paskirstytas butų ir kitų patalpų savininkams proporcingai turimam naudingam plotui“. Darbų nesiejant su Administracijos direktoriaus įsakymu dėl draudimo rūkyti daugiabučiuose, nurodoma, kad „Papildomai atliktų darbų pagrindas: Statinio esminių reikalavimų užtikrinimas (LR statybos įstatymas, STR)“.

Pareiškėjas nurodo, kad 2025 m. gruodžio 4 d. jis kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybę (toliau – ir Savivaldybė) prašydamas išaiškinti: „<...> 1. Kokių konkrečių teisės aktų ar jo straipsnių remiantis nustatyta, kad už savivaldybės direktoriaus įsakymo vykdymą (informacinių ženklų kabinimą) turi mokėti gyventojai; 2. Ar UAB „(duomenys neskelbtini)“ turi teisę už šiuos darbus reikalauti apmokėjimo, nesant nei gyventojų pritarimo, nei teisinio pagrindo?; 3. Ar toks išlaidų

priskyrimas atitinka CK 4.83–4.85 straipsnių ir STR 1.07.03:2017 nuostatų reikalavimus?“. Administracijos Energetikos skyrius Raštu Nr. 1 atsakė, kad „tokios išlaidos susidarė išimtinai dėl privalomų teisės aktų reikalavimų vykdymo“, nenurodant jokių šių teiginių pagrindžiančių teisės aktų ar jų nuostatų, todėl, pareiškėjo teigimu, jis 2026 m. sausio 10 d. pakartotinai kreipėsi į Savivaldybės Teisės grupę, prašydamas: „<...> 1. Pakartotinai įvertinti Savivaldybės Energetikos skyriaus rašte pateiktą teisinį pagrindimą; 2. Aiškiai nurodyti, ar yra teisės aktas (nurodant tikslas straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą; 3. Peržiūrėti ir, esant pagrindui, patikslinti arba pakeisti Savivaldybės Energetikos skyriaus išvadas, pašalinant nustatytas teisės aktų taikymo klaidas.“. Pasak pareiškėjo, dėl šio kreipimosi jam 2026 m. sausio 23 d. buvo pateiktas skundžiamas atsakovės Raštas Nr. 2, tačiau juo neatsakyta į esminį klausimą – „ar yra teisės aktas (nurodant tikslas straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą“.

Kritikuodamas Raštą Nr. 2 pareiškėjas skunde pažymi: 1. Daugiabutis namas, esantis (duomenys neskelbtini), Vilniuje, pastatytas 1968 metais ir nėra nei respublikinės, nei vietinės reikšmės kultūros paveldo objektas, todėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nurodyti reikalavimai nagrinėjamam objektui netaikytini ir negali būti laikomi teisiniu pagrindu mokestinei prievolei; 2. Savivaldybė nėra įgaliota administraciniu raštu (konkrečiu Administracijos direktoriaus įsakymu) perkelti civilinių mokestinių pareigų privatiems asmenims ir sukurti įstatyminių pagrindą; 3. Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punktas nenustato pareigos gyventojams apmokėti ženklų draudžiančių rūkyti įrengimo išlaidas.

Cituodamas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką pareiškėjas teigia, kad viešojo administravimo subjektas negali „sukurti“ mokėjimo pareigos, jei įstatymas jos aiškiai nenustato – nėra tiesioginės normos („apmoka“, „padengia“, „finansuoja“), tačiau Administracija tai padarė. Todėl, pareiškėjo vertinimu, atsakovės pateiktas aiškinimas faktiškai reiškia mokestinės prievolės sukūrimą be įstatyminio pagrindo, dėl ko laikytinas kompetencijos viršijimu (*ultra vires*).

Dėl atsakovės nurodyto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.82 straipsnio taikymo skunde teigiama, kad ši nuostata nustato bendrojo naudojimo objektų išlaikymą ir išsaugojimą, tačiau informacinių ženklų apie draudimą rūkyti įrengimas nėra susijęs nei su statinio technine sauga, nei su jo fiziniu išsaugojimu. Cituodamas CK 4.83 straipsnio 3 dalį, pareiškėjas teigia, kad ši nuostata numato pareigą padengti išlaidas, skirtas namui (statiniui) išlaikyti ir išsaugoti, o informacinės lentelės „Nerūkymo zona“ nėra skirtos statinio išlaikymui ar išsaugojimui, todėl nepatenka į CK 4.83 straipsnio 3 dalies taikymo apimtį. Tuo labiau, kad CK 4.83 straipsnio 4 dalis nustato, jog „Buto ir kitų patalpų savininkas (naudotojas) neprivalo apmokėti išlaidų, dėl kurių jis nėra davęs sutikimo ir kurios nesusijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais privalomaisiais statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimais arba dėl kurių nėra priimtas butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo sprendimas šio kodekso 4.84 ir 4.85 straipsniuose nustatyta tvarka“. Pareiškėjas pabrėžia, kad nagrinėjamu atveju butų savininkų susirinkimas dėl informacinių lentelių įrengimo nebuvo sušauktas, todėl gyventojų lėšomis šių išlaidų apmokėjimas neatitinka CK reikalavimų ir minėtų informacinių lentelių kabinimas gyventojų lėšomis neturi teisinio pagrindo.

Pareiškėjas sutinka su atsakovės pozicija, kad „Už informacinių ženklų apie draudimą rūkyti daugiabučio namo balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, įrengimą [...] atsakingas to pastato bendrojo naudojimo objektų administratorius arba to daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija“. Tačiau, pareiškėjo vertinimu, tai, kad teisės aktuose nurodomas atsakingas subjektas už ženklų įrengimą, savaime nesukuria pareigos savininkams apmokėti darbus už šiuos veiksmus.

Apibendrinant skunde akcentuojama, kad sprendimą dėl draudimo rūkyti priėmė Savivaldybė, vykdydama jai priskirtą viešojo administravimo pareigą. Nė vieno namo gyventojai nėra atsakingi už Savivaldybės sprendimus ir nė vienas iš teisės aktų – nei CK, nei Tabako kontrolės įstatymas, nei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas, nei jį įgyvendinantys teisės aktai nenumato

pareigos gyventojams (butų savininkams) apmokėti šio sprendimo įgyvendinimą. Papildoma mokestinė prievolė butų savininkams negali būti nustatyta negaliojančių (nesančių) teisės aktų pagrindu.

Atsakovė atsiliepiamu nesutinka su pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti.

Atsiliepime atsakovė aptaria aktualias faktines aplinkybes dėl skundžiamo Rašto Nr. 1 ir Rašto Nr. 2 (toliau kartu – Raštai) pateikimo pareiškėjui. Administracija nesutinka su pareiškėjo skundo teiginiais, kad Raštais nebuvo atsakyta į klausimą, ar yra teisės aktas (nurodant tikslias straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą. Atsakovės vertinimu, pareiškėjas skundu objektyviai nepagrindė nė vieno Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnyje numatyto pagrindo, tik pateikė abstraktų ir subjektyvų situacijos vertinimą, kas negali būti pakankamas pagrindas naikinti skundžiamus Raštus pareiškėjo skundo motyvais. Pareiškėjas skunde nenurodo, kokios konkrečios jo teisės ir teisėti interesai yra pažeisti, ir kaip Administracija jas galėtų apginti. Atsiliepime pažymima, kad pareiškėjas kreipėsi į Administraciją tik prašydamas paaiškinti (išaiškinti) tam tikras aplinkybes (situaciją), t. y. pateikti tam tikrą informaciją, o ne apginti kokias nors jo konkrečias teises ar galimai pažeistus interesus. Administracijos vertinimu, tiek Raštas Nr. 1, tiek Raštas Nr. 2 atitinka 2025 m. gruodžio 5 d. gauto pareiškėjo kreipimosi reg. Nr. A50-40672/25 (toliau – ir prašymas Nr. 1) ir 2026 m. sausio 12 d. gauto kreipimosi reg. Nr. A50-903/26 (toliau – ir prašymas Nr. 2) turinį, yra išsamūs, aiškūs ir objektyvūs, iš jų galima aiškiai suvokti, dėl ko namo gyventojams kyla pareiga apmokėti už ženklų įrengimą jų gyvenamame name bei dėl ko šiuo konkrečiu atveju nebuvo reikalingas namo gyventojų pritarimas.

Atsakovė paaiškina, kad Rašte Nr. 1 nurodytas teisinis reglamentavimas, pagal kurį imperatyviai (privalomai) numatyta įrengti atitinkamus informacinius ženklus daugiabučiame name, kurio bent vienas gyventojas prieštarauja rūkymui. Šiuo atveju Administracijoje buvo gautas toks prieštaravimas, būtent dėl to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2020 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1V-1357 patvirtinto Prieštaravimo dėl tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių vartojimo daugiabučių namų balkonuose, terasose ir lodžijose pareiškimo, šio prieštaravimo atšaukimo ir informacijos apie daugiabučius namus, kuriuose draudžiama rūkyti, paskelbimo, informacinių ženklų apie draudimą rūkyti įrengimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatomis bei gautu prieštaravimu, 2025 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 30-1856/25 „Dėl Administracijos direktoriaus 2021-01-08 įsakymo Nr. 30-34/21 „Dėl draudimo rūkyti daugiabučių gyvenamųjų namų balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, paskelbimo pakeitimo“ (toliau – Įsakymas) namo Administratoriui kilo pareiga įrengti informacinius ženklus name ir, atsižvelgiant į tai, kad tokie ženklai įrengiami būtent namo gyventojų interesais, jiems (o ne Administratoriui) kyla pareiga apmokėti už tokių ženklų įrengimą.

Atsiliepime pabrėžiama, kad namo Administratorius tik administruoja daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus – užtikrina jų priežiūrą pagal teisės aktų nustatytus privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, įgyvendina namo butų ir kitų patalpų savininkų su bendrąja nuosavybe susijusius sprendimus ir pavedimus, tačiau vykdydamas administravimo veiklą namo administratorius neturi pareigos veikti savo lėšomis, kai veikia namo, kurį administruoja, gyventojų interesais. Analogiška situacija būtų, jeigu daugiabučiame name, pavyzdžiui, būtų įsteigiama bendrija, kuriai atstovautų bendrijos pirmininkas. Tokiu atveju bendrijos pirmininkas nebūtų įpareigojamas administruoti namą savo asmeninėmis lėšomis, visos su namo administravimu susijusios išlaidos būtų proporcingai paskirstomos administruojamo namo gyventojams. Administratorius, vykdydamas jam priskirtas funkcijas, turi vadovautis CK, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 603 patvirtintais Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatais bei kitais teisės aktais.

Atsakovė atkreipia dėmesį į nustatytą reglamentavimą ir pažymi, kad Aprašo 3 punkte numatyta, kad namo gyventojas prieštaravimas dėl rūkymo namo balkonuose, terasose ir lodžijose,

nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, pareiškiamas arba atšaukiamas, pateikiant pranešimą savivaldybės administracijai. Kai bent vienas namo gyventojas prieštarauja dėl rūkymo namo balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius įformina sprendimą paskelbti, kad to namo balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, draudžiama rūkyti (toliau – sprendimas) (Aprašo 6 punktas). Aprašo 11 punkte įtvirtinta, kad savivaldybės administracija apie sprendimą ar sprendimo pripažinimą netekusiu galios nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo potvarkio arba įsakymo priėmimo dienos, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis praneša namo bendrojo naudojimo objektų administratoriui, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotam asmeniui, daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijai ar kitam už namo bendrojo naudojimo objektų valdymą atsakingam asmeniui. Namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Aprašo 11 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos, apie sprendimą ar sprendimo pripažinimą netekusiu galios paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis informuoja namo butų ir kitų patalpų savininkus (Aprašo 12 punktas). Pagal Aprašo 13 punktą, informaciniai ženklai apie draudimą rūkyti namo balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, įrengiami potvarkio arba įsakymo įsigaliojimo dieną.

Administracijoje buvo gautas namo patalpos savininko prieštaravimas dėl rūkymo. Taigi Administracijos direktorius, vadovaudamasis Įstatymu, Aprašu ir gautu prieštaravimu, priėmė Įsakymą, kuriuo paskelbė, kad Namo balkonuose, terasose ir lodžijose yra draudžiama rūkyti, o Įsakymas ir juo nustatytas draudimas įsigalios nuo 2025 m. rugpjūčio 5 d. Namo Administratorius apie priimtą Įsakymą buvo informuotas Administracijos raštu 2025 m. liepos 17 d. Atsižvelgiant į tai, Administratoriui kilo pareiga įrengti atitinkamus ženklus, tačiau ne apmokėti už jų įrengimą, nes ženklai įrengti administruojamo namo gyventojų interesais ir naudai.

Atsakovė taip pat teigia, kad nagrinėjamu atveju, be kita ko, pagrįstai buvo vadovautasi ir CK 4.82 – 4.83 straipsnių nuostatomis, nes jose aiškiai įtvirtinta butų ir kitų patalpų savininkų (naudotojų) pareiga bendrojo naudojimo objektus valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti, taip pat pareiga proporcingai savo daliai apmokėti išlaidas namui (statiniui) išlaikyti ir išsaugoti, įstatymuose nustatyta tvarka mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas. Be to, Rašte Nr. 1 pareiškėjui buvo paaiškinta, kad konkrečiu atveju nebuvo reikalingas buto ir kitų patalpų savininko (naudotojo) sutikimas, nes išlaidos susidarė išimtinai dėl privalomų teisės aktų reikalavimų vykdymo ir yra susijusios su namu.

Atsiliepimu atsakovė nesutinka su pareiškėjo skundo teiginiais, kad Administracijos pateiktas aiškinimas faktiškai reiškia mokestinės prievolės sukūrimą be įstatyminio pagrindo, todėl laikytinas kompetencijos viršijimu (*ultra vires*). Šiuo aspektu pažymi, kad mokestinė prievolė kyla ne dėl Administracijos Raštuose pateikiamų paaiškinimų, o dėl teisinio reglamentavimo, pagal kurį numatyta pareiga bendrojo naudojimo objektus valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti, taip pat pareiga proporcingai savo daliai apmokėti išlaidas namui (statiniui) išlaikyti ir išsaugoti, įstatymuose nustatyta tvarka mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas. Raštai patys savaime jokių pareigų ar teisinių pasekmių pareiškėjui nesukuria. Kartu atsakovė atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas neskundė Administracijos direktoriaus Įsakymo ar kitų teisės aktų, kuriais reglamentuojama informacinių ženklų įrengimo tvarka. Pareiškėjas tik prašė paaiškinti, kokių teisės aktų pagrindu namo gyventojai turi apmokėti už ženklų įrengimą.

Apibendrinant atsiliepime pažymima, kad šiuo atveju Raštai nelaikytini administraciniais sprendimais, sukeliančiais savarankiškas teises pasekmes pareiškėjui, jais nėra numatyta jokių privalomų vykdyti įpareigojimų, duota nurodymų ar išdėstyta kitų priimtų sprendimų, galinčių lemti pareiškėjo teisių ir pareigų pasikeitimą, nes Raštais nėra numatyta prievolė sumokėti, o yra tik pateikti paaiškinimai, iš kur tokia prievolė kyla. Teigiama, kad Administracija veikė savo kompetencijos ribose, tinkamai išnagrinėjo ir įvertino pareiškėjo prašymus ir pateikė atsakymus (Raštus), atitinkančius prašymų turinį. Pareiškėjo teisė gauti atsakymą realizuota tinkamai, skundžiamų Raštų panaikinimas ir papildomo atsakymo pateikimas niekaip pareiškėjo teisinės padėties nepakeistų. Be to, Komisija negali įpareigoti Administracijos atlikti konkrečių veiksmų, t. y. Komisija net ir tuo

atveju, jeigu Raštai būtų panaikinti, galėtų tik įpareigoti atsakovę išnagrinėti pareiškėjo kreipimąsi iš naujo, tačiau negali nurodyti atsakovei, kokio turinio išaiškinimą ji turėtų pateikti.

Pareiškėjas, susipažinęs su atsakovės atsiliepimu, Komisijai 2026 m. kovo 16 d. pateikė rašytinius paaiškinimus (reg. Komisijoje Nr. 20R3-324).

Be skunde jau nurodytų argumentų pareiškėjas teigia, kad kilęs ginčas ir keliami reikalavimai yra tiesiogiai susiję su jam priskirtomis išlaidomis ir jų teisėtumu. Pasak pareiškėjo, jis ginčija mokestinės prievolės pagrįstumą, todėl jo teisinis suinteresuotumas yra akivaizdus. Pareiškėjo įsitikinimu, Administracijos direktoriaus įsakymu nustatytas draudimas rūkyti yra viešojo administravimo sprendimas, skirtas užtikrinti viešąjį interesą – visuomenės sveikatos apsaugą. Tokio sprendimo įgyvendinimas yra viešojo administravimo pareiga, todėl viešojo administravimo subjektas negali savo sprendimų įgyvendinimo mokestinių pasekmių perkelti privatiems asmenims, jei tokia pareiga nėra aiškiai nustatyta įstatyme. Priešingu atveju susidarytų aplinkybės, kai viešojo administravimo institucija, priimdama administracinį sprendimą, galėtų savo nuožiūra nustatyti mokestines pareigas privatiems asmenims, nors tokia teisė jai nėra suteikta įstatymu.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Administracijos Raštų, kuriuos atsakovė pateikė pareiškėjui, atsakydama į pastarojo prašymus išaiškinti (nurodyti) teisinį pagrindą (teisės aktą, konkrečias nuostatas), nustatantį pareiškėjo, kaip vieno iš daugiabučio namo bendrasavininkų, prievolę apmokėti savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimo išlaidas – pakankamumo ir išsamumo.

Šioje byloje nustatyta, kad pareiškėjas atsakovei pateikė prašymą Nr. 1, prašydamas išaiškinti, koks teisės aktas (jo straipsnis) nustato, kad už savivaldybės direktoriaus įsakymo vykdymą (informacinių ženklų kabinimą) turi mokėti gyventojai, klausė, ar namo Administratorius turi teisę už šiuos darbus reikalauti apmokėjimo, nesant nei gyventojų pritarimo, ar toks išlaidų priskyrimas atitinka CK 4.83–4.85 straipsnių ir STR 1.07.03:2017 nuostatų reikalavimus. Kartu pareiškėjas teigė, kad šie darbai – lentelių draudžiančių rūkyti kabinimas name, atlikti be gyventojų prašymo, sprendimą dėl draudimo rūkyti priėmė Savivaldybė.

Skundžiamu Raštu Nr. 1 Administracijos Energetikos skyrius pateikė atsakymą pareiškėjui ir paaiškino, atsakovė gavo vieno daugiabučio namo (duomenys neskelbtini), Vilniuje (toliau – ir namas) patalpos savininko prieštaravimą dėl rūkymo gyvenamojo namo balkonuose, terasose, lodžijose (toliau – prieštaravimas). Administracijos direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymu (minėta, Įstatymas), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2020-12-22 įsakymu Nr. 1V-1357 patvirtinto Prieštaravimo dėl tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių vartojimo daugiabučių namų balkonuose, terasose ir lodžijose pareiškimo, šio prieštaravimo atšaukimo ir informacijos apie daugiabučius namus, kuriuose draudžiama rūkyti, paskelbimo, informacinių ženklų apie draudimą rūkyti įrengimo tvarkos aprašu (minėta, Aprašas) bei gautu prieštaravimu, 2025 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 30-1856/25 „Dėl Administracijos direktoriaus 2021-01-08 įsakymo Nr. 30-34/21 „Dėl draudimo rūkyti daugiabučių gyvenamųjų namų balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, paskelbimo pakeitimo“ (minėta, Įsakymas) nustatė, kad ginčo namo balkonuose, terasose ir lodžijose yra draudžiama rūkyti. Apie priimtą Įsakymą buvo informuotas namo Administratorius, kuris juo ir vadovavosi. Kartu Rašte Nr. 1 buvo pažymėta, kad atitinkamo Įsakymo priėmimą inspiravo namo patalpos savininko prieštaravimas ir atitinkamos Įstatymo, bei Aprašo nuostatos, todėl konkrečiu atveju namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimas, t. y. pritarimas dėl informacinių ženklų įrengimo, yra nereikalingas. Nurodyta, kad savivaldybės merui arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui, gavus namo gyventojų prieštaravimą, yra nustatyta tik pareiga paskelbti, jog yra draudžiama rūkyti, o Įstatymo ir Aprašo nuostatos įpareigoja namo bendrojo naudojimo objektų valdytoją įrengti informacinius ženklus apie draudimą rūkyti (Aprašo 6 punktas). Kartu pareiškėjui buvo išaiškinta, kad pagal Įstatymo ir Aprašo nuostatas už informacinių ženklų apie draudimą rūkyti

įrengimą yra atsakingas namo Administratorius, tačiau išlaidas, susijusias su informacinių ženklų įrengimu, vadovaujantis CK 4.82–4.83 straipsnių nuostatomis, privalo apmokėti būtent namo butų ir kitų patalpų savininkai, nes Administratorius veikia to namo butų ir kitų patalpų savininkų interesais. Konstatuota, kad namo Administratorius pagrįstai išlaidas, susijusias su informacinių ženklų įrengimu, paskirstė namo butų ir kitų patalpų savininkams.

Nesutikdamas su Rašte Nr. 1 pateiktais išaiškinimais ir argumentais, pareiškėjas atsakovei pateikė prašymą Nr. 2, prašydamas įvertinti Administracijos Energetikos skyriaus Rašte Nr. 1 nurodytą teisinį pagrindimą ir aiškiai nurodyti, ar yra teisės aktas (nurodant tiksliai straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Savivaldybės Sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą ir atitinkamai patikslinti arba pakeisti Administracijos Energetikos skyriaus išvadas, pašalinant nustatytas teisės aktų taikymo klaidas.

Administracija, įvertinusi Rašte Nr. 1 nurodytą teisinį pagrindimą ir pateiktus paaiškinimus, Rašte Nr. 2 dar sykį akcentavo, kad nors Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir nėra tiesiogiai nustatyta daugiabučio namo patalpų savininkų pareiga apmokėti informacinių ženklų apie draudimą rūkyti įrengimo išlaidas, tačiau šie informaciniai ženklai, kurie įrengiami bendrojo naudojimo objektuose (Aprašo 14, 15 punktai), yra skirti visiems namo gyventojams ir lankytojams informuoti apie galiojančią tvarką, todėl jų įrengimas priskirtinas bendrojo naudojimo objektų administravimo priemonėms. Paaiškino, kad bendrojo objekto valdytojas (UAB „(duomenys neskelbtini)“) šiuo atveju veikia daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų vardu, tačiau išlaidos tenka savininkams. Kartu priminė, kad Administracijoje buvo gautas asmens prieštaravimas dėl rūkymo namo balkonuose, terasose, lodžijose, todėl, įvertinus faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, atsakovė darė išvadą, kad nėra pagrindo naikinti ar keisti Rašto Nr. 1.

Nagrinėjamu atveju iš skundo turinio galima suprasti, kad pareiškėjas kreipėsi į Komisiją dėl to, kad, jo manymu, Administracija neatsakė į pareiškėjo pagrindinį – svarbiausią klausimą, ar yra teisės aktas, tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Įsakymo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą, teigdamas, kad Raštuose pateikti išaiškinimai reiškia mokestinės prievolės sukūrimą be įstatyminio pagrindo.

Ginčo kontekste pirmiausia pažymėtina, kad Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 9 punktas nustato, kad Lietuvos Respublikoje rūkyti (vartoti tabaką, tabako gaminius, su tabako gaminiiais susijusius gaminius) draudžiama namų balkonuose, terasose, lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, kai bent vienas namo gyventojas prieštarauja rūkymui. Prieštaravimo dėl tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių vartojimo namų balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, pareiškimo savivaldybei, šio prieštaravimo atšaukimo ir informacijos apie namus, kuriuose draudžiama rūkyti, paskelbimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Už informacinių ženklų apie draudimą rūkyti namo balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams, įrengimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atsakingas to pastato bendrojo naudojimo objektų administratorius arba to (tų) daugiabučio (daugiabučių) gyvenamojo (gyvenamųjų) namo (namų) ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija.

LVAT praktikoje nuosekliai aiškinama, kad vertinant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą pateikti informaciją, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas (VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai) ir neturi atitikti VAI turinio reikalavimų, administraciniame teisme (Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu, bet ne jo (atsakymo) teisėtumo ir pagrįstumo aspektais (žr., pvz., LVAT 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2021 m. lapkričio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3113-629/2021). Išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (žr., pvz., LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-97/2012). Be to, net ir tuo atveju, jeigu būtų nustatyti kokie nors trūkumai, būtina įvertinti ar jie yra esminiai (LVAT 2020-10-28 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2756-662/2020, 2021-

06-16 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1555-575/2021; Regionų administracinio teismo 2024-06-06 sprendimas administracinėje byloje Nr. eI3-1511-561/2024).

Komisijos vertinimu, Administracija Raštu Nr. 2 įvertino Rašte Nr. 1 pateiktą teisinį reglamentavimą bei aiškiai atsakė į pareiškėjo keliamą klausimą (ar yra teisės aktas (nurodant tiksliai straipsnių nuostatas), tiesiogiai nustatantis butų savininkų pareigą apmokėti Savivaldybės sprendimo dėl draudimo rūkyti įgyvendinimą). Nors, kaip teisingai pastebi pareiškėjas, Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punkte nėra tiesiogiai nustatyta daugiabučio namo patalpų savininkų pareiga apmokėti informacinių ženklų apie draudimą rūkyti įrengimo išlaidas ir ši nuostata tik įpareigoja pastato bendrojo naudojimo objektų valdytoją (Administratorių) užtikrinti tokių ženklų įrengimą, tačiau akivaizdu, kad šie informaciniai ženklai įrengiami bendrojo naudojimo objektuose ir yra susiję su konkreto namo administravimu, užtikrinant viso daugiabučio namo gyventojų teisę į sveiką ir saugią gyvenamąją aplinką bei tinkamas bendro gyvenimo sąlygas. Šiuo atveju nekyla abejonės, kad bendrojo objekto valdytojas (namo Administratorius), įgyvendindamas administracinį aktą – Administracijos direktoriaus Įsakymą, priimtą vadovaujantis Įstatymu ir Aprašu, veikė daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų vardu ir interesais, todėl pareiga apmokėti visas išlaidas, susijusias su bendrojo naudojimo objekto valdymu, priežiūra, remontu, išlaikymu, išsaugojimu ir kitokiu tvarkymu, tenka proporcingai to namo butų ir kitų patalpų savininkams (CK 4.82–4.83 straipsniai). Atsižvelgiant į pareiškėjo prašymo Nr. 1 ir prašymo Nr. 2 turinį, Komisija daro išvadą, kad Raštais pareiškėjui buvo išsamiai ir argumentuotai, vadovaujantis aktuoliu teisiniu reglamentavimu, atsakyta į visus esminius klausimus. Vien tai, kad pareiškėjas skunde išsako kitokią nuomonę ir savaip interpretuoja atitinkamas teises nuostatas, negali būti pagrindas skundžiamus Raštus pripažinti neobjektyviais ir neišsamiais. Raštuose yra pateikti išsamūs, aiškūs, tikslūs, objektyvūs bei pakankami atsakymai į pareiškėjo konkrečius klausimus. Pareiškėjo subjektyvus įsitikinimas, kad Raštai turėtų būti kitokio turinio, nėra pakankamas pagrindas juos naikinti.

Komisija sprendžia, kad naikinti Raštus ir pareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1 ir prašymą Nr. 2 nėra pagrindo, todėl skundas atmestinas.

Vadovaudamasi, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo „Asmuo X“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė